

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f. Vidéken „ 8 K, „ 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint az udvarban.

Az orvosok mozgalma. Hajdu megye kezdi meg. Sztrájk a betegpénztár ellen.

Amint már említettük, Hajdu vármegye orvosai kimondták egyhangu határozattal, hogy a sajtószabadság kivívásának évfordulóján, március 15-én lerázzák az országos betegsegélyző pénztár jármát. A hajdumegyei orvosok azonban itt nem állottak meg, hanem dr. Losonczy Álmós tisztí főorvos indítványára ma a következő kéziratot küldik szét az ország összes orvosaihoz:

„Magyarországi orvos testvéreink! A nyomor lesz osztályrészünk, ha egyakarattal helyt nem állunk. Azok a feltételek, melyek az országos betegsegélyző pénztárakkal megszakitott tárgyalások legmagasabb vívmányai-ként előttünk állanak, hasonlatosak a koldustarisznya morzsáihoz.

Az országos betegsegélyző pénztár és a betegsegélyző pénztárak orvosai között most szóbanforgó feltételek anyagi része alamizsnaszerű, erkölcsi tekintetben rendünkre nézve lealacsonyító. A betegsegélyző pénztári orvos összes szellemét és fizikai képességének a végsőig megfeszített munkájával tartja fenn a betegsegélyző pénztárt s ki van mégis szolgáltatva rajt kívül álló egyének önhatalmu rendelkezésének. Az 1907. évi XIX. t.-c. a pénztárak és az orvosok között kötendő egyezkedést szabaddá tette, az orvosi díjak csak közös megegyezés után állapíthatók meg.

Itt az idő, most vagy soha!

Mindinkább nehezedő társadalmi viszonyok között lehetetlen annyi irányu és oly nehéz szolgálmányok és követelményekkel szemben belenyugodni abba, hogy az orvosi ellátás évenként átlagosan egy korona vagy valamivel magasabb összegben szabassék ki.

Az e tekintetben született legjobb határozati javaslat is messze marad a mi jogos és méltányos követelésünk mögött. Országos törvényeink megparancsolják, de a nélkül is Isten és emberek előtt a legodaadóbb módon teljesítjük humánus kötelességeinket a vagyontalanokkal szemben, így fogjuk fel hivatásunkat a jövőben is.

De azt ne várja tőlünk senki fia, hogy magas értékű szolgálatunk ellenértéke kegyelem-díj legyen vagyonos társulatok és intézményekkel szemben.

Nekünk nincs szükségünk semmi néven nevezett pénztárra, mi jót tenni, gyógykezelti a pénztárak keretén kívül is képesítve vagyunk. Azok, akik eddig az ország orvosai ezen irányu ügyeit vezették, nem vetettek számot a vidéki orvosok nyomorúságaival, mert elképzelhetlen volna különben, hogy belenyugvást tudnának találni abba, miszerint évente 3—4 koronáért kell egy több tagu családot, esetleg százra haladó orvosi látogatás útján kezelni. A szegény pirja fog el bennünket és a méltányos felháborodás, ösmerve a székesfőváros 6 koronás látogatási díjait és több száz koronás házi orvosi állásának javadalmazását.

Orvos testvéreink! Mi az emberiséget szolgáljuk, magasztosan, önzetlenül. Mi nem a pénztárakért születünk, senki jogtalanul a humanizmus palástja alatt rajtunk ne élődjék.

Mi sem a szegénytől, sem a megszorulttól, legyen az bármely foglalkozásu, szolgálatunkat meg nem tagadjuk, hiven

követjük a közegészségre vonatkozó törvények, rendeletek és főképpen az emberszeretet, mint legmagasabb törvényünknek lelkiünkbe hivatásszerűen ültetett parancsait. De rabok tovább nem leszünk!

Felmondjuk mindannyian a betegsegélyző pénztáraknál teljesített orvosi szolgálattal járó köteleket.

Mi nem zárkozunk el attól, hogy becsületes igazságos és megnyugtató módon kötött egyezés alapján bármely testületnek szolgálatára állunk, de orvosi állásunkat lealázó, annak értékén fölül levő megegyezésbe bele nem nyugszunk; jelenleg e tekintetben részletekbe nem bocsátkozunk, alkalomadtán határozatainkat Veletek testvéri jóakarattal és hűséggel közölhetjük; azt pedig végérvényesen kijelentjük, hogy ezen elhatározásunkat igazságos érdekeinkkel ellentétes semmiféle befolyásnak alá nem rendeljük.

Igy szól az erélyes hangu körirat. A hajdumegyei orvosok becsületszóval és névaláírással el látott nyilatkozattal szolidaritást vállaltak, utóbb pedig reverzálíst irtak alá. Az orvosok kimondták azt is, hogy aki a közösen hozott határozat ellen vét és így az orvosi kart megalázza, megvetéssel sujtják és vele minden társadalmi érintkezést megszakítanak.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Bénító közönyösség mellett folyik a vita. Ma az ülés megnyitásakor a koalíció tagjai közül egyetlen ember sem volt a Házban. Csak az obstruáló tábor gunyasztott a

Megalkuvás.

Írta: Gallovich Jenő.

Apró drámákkal, sötét tragédiákkal van tele az élet. Mindenki látja ezeket, de nem mindenki ismeri fel. Az emberek tulnyomó része az esemény képét nézi, de tovább nem kutat. A gondolkozó agy nem elégszik meg azzal, a mit a szem lát. Részekre, elemekre bontja az eseményt, számításba veszi az időt, vizsgálja az alakokat.

A tömeg csak néz és csak azt fogja fel, a mit lát. Tragédiában a kést, pisztolyt, a kiömlő vért. A kép, melyet az esemény felől nyert, tökéletesen kielégíti. Kíváncsi-sága kielégítést nyert. Érdeklődése lelohadt, nem kutat, nem keres tovább.

Drámák, tragédiák halmazata az élet. Kevés azoknak száma, kik képesek menekedni ettől. Lépésről-lépésre tragédiákat lát a szem. Leggyakrabban az utóán születik és meglátjuk, mert magára vonja a figyelmet. Kiáltoz, ordít a járókelők fülébe. A dráma még gyakoribb, de titkos, rejtett, csendes. Ha ad is hangot, a legyőzött szív kétségbeesztő segítségkiáltása nem hallatszik le a citra, fényes, nagyuri házból a szűk sikátorokba. A nagy

ablakok, légmentesen záródó ajtók gondosan le vannak csukva, le vannak zárva a kíváncsiak előtt.

I.

Lehajtotta a fejét. Égő homlokát bele-szorította a két tenyerébe. Lehunyta szemeit is. Nem akart látni. Azt hitte, hogy így könnyebb lesz elviselni azt a nagy, kétségbeesztő fájdalmat, melyet e pillanatban mért reá a sors.

A leány úgy tett, mintha nem látná. Átláthatatlan homály borult a szobára és az segítségére járt. Lehet kiméletlenebb is. Nem tudhatják, mit érez, mert a homály eltakarja arcát, vonásait. És ő sem akarta észrevenni a férfi fájdalmát, mely az ő szavai nyomán keletkezett. Lehet, attól félt, hogy megszánna. Nem lenne képes tovább folytatni e szavakat, hanem a nyakába borulna annak és meggyőző hangon a fülébe kiáltaná, hogy hazudott az imént, nem mondott igazat, mert szereti, szereti, nagyon szereti...

Ez a gyöngesség egy pillanattal tartott. És csakis abban nyilvánult, hogy elhallgatott egy percre. Szomoruan nézte a férfit. De aztán erős lett. Leküzdötte a gyönges-

ségét, elfojtotta a szerelmét és beszélt úgy, amint sugta az ész.

Halkan, csendesesen beszélt és a férfi mégis úgy érezte, akárcsak kalapáccsal üt-nék a fejét. A leány sejtette ezt, de azért beszélt tovább.

— Hígyjen nekem, Szabolcs. Nyomorúság lenne éltünk. Egy koldusból lenne kettő. Le kellene mondanunk mindenről. Örökös szenvedés lenne életünk. Jönne idő, mikor keserű szemrehányással egymást vádolnánk és talán átok is hagyna el szánkat...

Csend lett. A leány elhallgatott, a férfi pedig nem felelt. Azaz, már nem mert beszélni. Félt és minden kiejtett szó után vizsgálva szemlélte a férfit, mintha rettegett volna, hogy az reá rohan és megragadja vasmarkával nyakát, azt a szép, fehér, puha nyakat és beleöli a szót. Az azonban nem mozdult. Azon módon maradt, mint az előbb. Ujjai még erősebben tapadtak az arcára és csak a melle, az a széles, erős, hatalmas férfi mell, zihált erősen, nyugtalanul.

Pár pillanattal tartott a csend. Aztán felkelt a férfi. Arca sápadt volt és lázas.

Meglepő szép cipőújdonságok

fél és magas, színes és fekete naponta érkeznék

NEUMANN TESTVÉREK cég

olpó kalap és férfidivat kereskedésben a Tiszapalotában. Bámulatos olcsó árak. Minden pár nál cipőhöz gummi sarok és férfi cipőhöz 1 drb. nyakkendő ingyen.

padok közt. Ma már a karzatok is üresek. A parlament megint kezd kimenni a dívatból.

Az ülésen Justh Gyula elnökölt. A kérvényi bizottság és az állandó igazolási bizottság előadóinak jelentése után áttértek a napirendre, a házszabályrevíziós indítványra.

Benedek János: Csodálkozok azon, hogy a kormány minden fogadkozás, tagadás dacára is előállott a házszabályrevízióval. Sajnálja, hogy a békés parlamenti rendet most szántszándékkal a feje tetejére állítják. Ő volt az, aki Tisza házszabályrevíziós indítványával szemben egyszer délután négy órától este kilencig beszélt az obstrukció jogosultságáról. Ha a házszabályrevíziót Tisza idejében visszautasította, vissza kell utasítania ezt a kísérletet is, tekintet nélkül arra, kik ülnek a kormányon, mert a jognak az írott törvény és nem a személyek a garanciája. A házszabályrevíziót csakis pártközi megegyezés útján szabad megcsinálni. Vissza néz az obstrukciók és a házszabályrevíziós kísérletek multjára és hosszasan foglalkozik azoknak az okoknak vizsgálásával, melyek a házszabályrevíziót egyáltalán megengedhetőnek mutatják. Bizonyos, hogy a házszabályoknak vannak hibái. A budgetviták elhúzódsáinak rendszeren az indemnitivel való kormányzás kényszerítése a következménye. Ez pedig mindig veszedelmes és az alkotmányba ütő dolog.

Foglalkozik azokkal a megjegyzésekkel, hogy az angol parlamentben szigorúbbak a házszabályok. Ez eszébe juttatja Eitner Zsigmond közbeszólását, melyet akkor tett, mikor a Tisza-revizió idején is angol példára hivatkoztak.

— Az angolnak nincs osztrákja! — mondta ekkor Eitner.

Igaza is volt.

Egy hang: De horvátja sincs!

Benedek János: Erre felelek majd! Gróf Andrássy Gyula, aki akkor gróf Tisza István könyöke mögül nézte a világot (Derűtség), egészen másképp gondolkozott és beszélt.

Molnár Jenő: Bizony Ákos is! De akkor Miskolc nem volt törvényhatóság.

Nagy György: Ugy van! Zuzad, törjed csak őket, János! (Nagy derűtség.)

Benedek János: Markos Gyula is másféle verseket irt. (Derűtség.)

Markos Gyula: Mezőfi Vilmos és Sekszpir Zoltán babórait nem áhitozom!

Bozóky Árpád: Ne is! Maradj csak te a Herkó Páter! (Derűtség.)

Nem nézett a leányra. Előkereste a kalapját és lassan, szótlánul kifordult az ajtón. Elment...

II.

A leány annyira megundorodott a szégyenségtől, hogy fél arra gondolni is. Zaklatott volt eddig az élete és most már akarta a nyugalmat. Szerette szenvedélyesen a festőt. Mégis elszakadt tőle. Nem bízott annak erejében és nem bízott saját magában sem. Hasztalan akart, nem tudott optimista lenni. Csak rosszat látott. És félt a jövőtől.

Aztán akadt más kéréje. Egy bankár. Egy pillanatig sem habozott a felelettel, hanem hozzá ment. Nyulánk, csinos ember volt. És fiatal. Elűtött teljesen azoktól a börziánerektől, kiket oly nagy előszeretettel pingál meg egyik-másik élclap. Nem volt sem kopasz, sem elhízott. Érdekes, szép ember volt. És aki értesült a házasságról, csak nagy irigységgel gondolt a menyasszonyra. Meglelte a nyugalmat. Irigyelt asszony lett. Kényelem vette körül és fény. Férje szerette nagyon, udvarlók hódoltak neki. Kivánsága parancs volt, melyet futva teljesített a szolgasereg. És az asszony úgy hitte, hogy boldog.

Tavaszi cipőket ne szerezzék be addig, míg a Központi Cipő- és Kalap-áruház Dréher Sörösarnok mellett újonságait meg nem tekintik.

Hölgyeim!

A Központi Cipő és Kalapáruház

Debrecen, Dréher sörösarnok mellett. Telefon 435. sz.

Benedek János: Az általános választói jogról szól. Ő szerény ember s fenntartja magának a jogot, hogy tévedhessen. (Derűtség.) De fél attól, hogy az a reform nem a demokrácia elveit akarja megvalósítani. Terjeszszék be minél előbb a javaslatot.

Mezőfi Vilmos: Ha becsületes lesz a reform, miért titkolják?

Benedek János: Az általános alapelveket sem ismerjük. Nem lehet a nemzetet átökökteni egyik álláspontból a másikba. Elő kell erre készíteni. Csak azt tudjuk, mi lesz a javaslatban? Így nem lesz a reform általános, például a nők is kizárják abból. Pedig a nők hivatottak arra, hogy résztvegyenek a nemzet közéletének irányításában.

Mezőfi Vilmos: Katonákat szülni jó, ugy-e? (Viharos derűtség.)

Benedek János: A többség nem viseli szívén az általános választói jog megvalósítását.

Beszéde végén **Benedek János** utalt arra, hogy a nemzetiségi politikán változtatni kell. A nemzetiségekkel békén kell élnünk, velük összetartanunk, mert máskülönben Ausztriával szemben nem tudunk erőt kifejteni. Nem fogadja el a javaslatot.

Szünet után **Hodzsza Milán** (tót) beszélt. Megköszönte Benedek Jánosnak, hogy oly meleg szavakkal emlékezett meg a nemzetiségekről. Az a helyes nemzetiségi politika, amit Benedek hirdet. Békében kell hagyni a nemzetiségeket és akkor ők is békén maradnak. A javaslatot ő sem fogadja el.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Iskolai ünnepély. A debreceni felső kereskedelmi iskola, a márciusi napok emlékeztetőre f. hó 15-én iskolai ünnepélyt rendez az intézet tornatermében. Műsor: 1. Talpra magyar! Hubaytól. Előadja az énekkar. 2. Alkalmi beszéd, tartja dr. Szántó Sámuel tanár. 3. Symphonia, trio' Dancala Károlytól. Előadja Trnka Teofil felső, Kalmár Béla és Fűredi Ernő alsó osztályu tanulók. 4. Március 15. Iria Vajda Jenő, szavalja Steinhart Aladár középső osztályu tanuló. 5. Falusi ünnepély, Janszentől. Zongorán előadja Simonffy Irénke, a női ker. tanfolyam növendéke. 6. Március 15. Erdélyi Zoltántól. Szavalja Banka Mariska, a női ker. tanfolyam növendéke. 7. Népdalegyveleg. Előadja az énekkar. 8. Puszta, Tompa Mihálytól. Szavalja Vajda Jenő felső oszt.

A festő dolgozott. Hirtelen kiragadták az ismeretlenség homályából. Kiállított képeiről hosszú cikkeket irtak a lapok. Ünnepezték, mint nagy művészt.

És mikor megnősült, elvett egy szép leány. Vagyona egyre növekedett. Versenyistállót tartott és lovai mindig elsőnek érkeztek be a turfon.

III.

Nyugalom volt az életük. Megelégedettség költözött be a szívükbe. És úgy látszott, hogy kiveszett emlékezetükből a mult.

Évek múlva összetalálkoztak. Valahol bál volt. A fényes mulatságon egyszer csak egymásba botlottak.

És ekkor öntudatra ébredt mind a kettő. Az asszony is, meg a férfi is. Hirtelen mély szomorúság, nagy elégedetlenség vett rajtuk erőt. Kigyuladt előttük a mult.

Tévedés, hazugság volt eddig életük. Elkápráztatta őket a fény. És újból tisztán láttak.

Ugy látták, hogy kerültek eddig egymást. Holott nem is akarat vezette a lépteiket. Az ösztön volt az, ami távol és messze tartotta őket egymástól. Azt tudták, sejtették, kiéreztek

tanuló, az önképzőkör elnöke. 9. Népdalegyveleg, vonósnégyes. Előadja Trnka Teofil, Wenger Lajos felső, Aradszky Miklós középső, Kalmár Béla alsó osztályu tanulók. 10. Szózat. Előadja az énekkar. Az ünnepély kezdete pontban délelőtt fél tíz órakor.

Közgyűlési tárgyak.

Az új bérkocsiszabályzat.

Gőzfecskendő a tűzoltóságnal.

Kevés érdeklődés mellett tartott ülést a jog- és pénzügyi bizottság tegnap. Bár sok közgyűlési tárgyat kell javaslattal előlenni, csupán két ügyet tárgyaltak le.

Elhatározták, hogy javasolják a közgyűlésnek, hogy a tűzoltóság részére gőzfecskendőt szerezzenek be 8000 korona költséggel, ami a tűzipénztárt fogja terhelni.

Azután letárgyalták az új bérkocsiszabályzatot, mely végre — többszöri napirendről való levétel után — a közgyűlés elé fog kerülni. Az új szabályrendelet az óradíjszabást mérsékelten állapította meg.

Az ülésen részt vettek Veesey Imre főjegyző elnöklete alatt: Juhász Ignác, dr. Fejér Ferenc, dr. Bacsó Dezső, Rickl Antal, beregi Nagy Sándor, Rochlitz Artur, Végh Gyula rendőrkapitány, Varga Károly tb. tanácsnok, Szikszay Gyula és Publíg Ernő tűzoltóparancsnokok.

Az ülés első tárgya a tűzoltótestület beadványa volt. Az önkéntes tűzoltó egyesület gőzfecskendő beszerzését kéri. Tűzoltás alkalmával ugyanis, különösen éjjel, nem igen akadnak emberek, akik a kézi fecskendő hajtására vállalkoznának. Ezért van szükség gőzfecskendőre, amely 8000 koronába kerülne. Szikszay Gyula főparancsnok kéri a bizottságot, hogy teljesítse a tűzoltók kérelmét, mert erre a gépre igen nagy szükség van. Arra nézve, hogy a gép be fog válni, szívesen vállalja el a felelősséget. Fejér Ferenc szívesen hajlandó teljesíteni a kérelmet, de azt kérdi, nem válik-e feleslegessé a gép, ha a vízvezeték meg lesz. Aggályai vannak a tekintetben is, hogy bevált-e már a gyakorlatban is a gőzfecskendő? Publíg Ernő előadja, hogy a jelenlegi gépek régiek, elhasználtak, nagyobb tüzesetek alkalmával nem használhatók kellő eredménnyel. A gőzfecskendő, melyet be akarnak szerezni, úgy kézi, mint gőzerőre alkalmas. Ez azért előnyös, mert a kézerő-

a távolságon keresztül, mely kettejüket egymástól elválasztotta, hogy ha összetalálkoznak, elmúlik erejük és hirtelen összeomlik az a fényes, színes, káprázatos kép, mely most fogva tartotta a lelküket és győzedelmeskedik a hosszú időn visszafojtott szenvedély a hideg okoskodás felett.

Ejféltre járt az idő. A festő abbahagyta a játékot. Felkelt a kártyasztaltól és átment a bálterembe.

Sietve haladt végig a tágas termen. Óvatosan siklott jobbra-balra a táncoló párok között. A sok kacagó, jókedvű leány között egyszerre megpillantotta az asszonyt.

Tekintetük egymásba mélyedt. Egy pillanatig merően néztek egymásra. Kíváncsian, csodálkozva. De ez csak egy másodpercig tartott. A másik pillanatban már szomorúan mentek el egymás mellett.

A férfi bambán nézett maga elé. Sem nem látott, sem nem hallott, csak ment, a merre a lábai vitték, céltalanul, előre.

Az asszony a vállára vonta fehér, prémes belépőjét és kiment a teremből. Mene-kült az emberek közül. Meghuzta magát az üres korridoron és sirt... keservesen...

ből tüzeset alkalmából hamar kifogy a tüzeltség, de ekkorára már rendelkezésre áll a gőzerő és hajtja a szivattyút. Beregi Nagy Sándor szükségesnek véli a gőzfeleskendő beszerzését. Juhász Ignác is mellette van, de kívánja, hogy a gyár jótállást vállaljon és a gépet próbálják ki, mielőtt átvennék.

Ezután a bizottság egyhangulag elhatározta, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek egy gőzfeleskendő beszerzését a tüzeltség alap terhére.

Ezután átérték a bérkocsiszabályzat tárgyalására. Hosszas vita után a vitelbért a következőképp állapították meg: egyfogatu kocsinak a vitelbére az első félóránál 80 fillér, kétfogatu kocsié 1 korona 20 fillér; minden következő negyedóra: egyfogatunál 30, kétfogatunál 40 fillér, reggel 6 órától este 10 óráig; éjjel a fuvarbér felannyival több. A szabályrendelet többi szakaszait apróbb módosításokkal fogadták el.

Az ülés 6 óra után ért véget.

VÁRMEGYE.

Előlépett járásbírák. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a hajdunánási járásbírósg vezetője, Kálmánchelyi Miklós járásbíró a VII. rangosztályba (4800 korona fizetés, 820 korona lakáspénz) lépett elő, míg Ujfaluassy József és Sándor József hajdunánási, Daróczy József és Csabay Antal hajduböszörményi aljárásbírók járásbírákká léptek elő.

Szocialista tüntetések.

Az általános választójog érdekében

Az általános választójog kivívása érdekében folytatott küzdelem propagálását a debreceni szocialdemokrata párt fő céljának tekinti és ehhez képest agitációra terjeszkedik ki. A megkezdett tüntetéseket az este folytatták a munkások, kik közül egy nagyobb tömeg a Csiesogón gyülekezett s a Marseilles s a munkás-induló éneklése közben végigvonult a szomszédos utcákon s felhívta a lakosságot, hogy a vasárnap rendezendő menetben részt vegyenek. A Csiesogón állomásozó rendőrszem a gyülekezéstől telefonon értesítette az ügyeletes Mile rendőrfogalmazót, ki egy csapat rendőrrel készséggel állott, hogy esetleges rendezavarás esetén a helyszínen teremjen.

Rendőri beavatkozásra azonban egyáltalán nem volt szükség. A tüntetők a legszebb rendben, békésen vonultak át az utcákon és menetük távol állott a legkisebb fajta terrorizmustól is.

A párt egyik szakszervezete a Csapó-utca 48. számú házában gyűlésezett az este. Az értekezleten a szakszervezet folyó ügyeit intézték s csupán hazatéréskor tüntettek az általános választójog mellett.

Kettős halál.

Egy megtagadott váltó-aláírás miatt.

Az asszonynak nyakát metszették, a férj az Ipolyba ugrott.

Borzalmas családi tragédia.

Rémes családi drámáról értesít bennünket ipolyvási tudósítónk:

Az Ipolyvásihoz közel eső Kis-Keszi községben lakik Steiner Gábor kisbirtokos. A ki nemrégiben nősült meg. Egy közeli faluból vett asszonyt magának és boldogan is éltek egy ideig, míg azután fogytán volt a pénz és beállított ezer szörnyűségével a szegénység.

Steiner kezdetben apró kölcsönökhöz folyamodott; a mikor ezek kimerültek, az apósát pumpolta meg. Ez is csak egy ideig tartott, mert az apósának elfogyott a pénz és fogytán volt a türelme is.

Steiner maga már nem is mert kérni pénzt a felesége szüleitől és a napokban átküldte feleségét a közeli faluba, Lontóra, hogy az asszony hozzon neki pénzt, legrosszabb esetben váltóaláírást az apósától.

Az asszony átment, de nem hozta meg sem a kívánt összeget, sem pedig a váltót. A férj nagy jelenetet rögtönzött, amelynek a végén fogott egy konyhakést és elmetsette vele felesége nyakát.

Mikor látta, hogy az asszony vágási sebéből patakzik a vér és már csak hörögni tud a nő, elővette a kést és a saját nyakára szegezte. Nagy sebet ejtett rajta, de nem életveszélyeset és a szomszédoknak sikerült mindkettejök vérzését elállítani. Az ipolyvási kórházba szállították őket. Az asszonyt azonban a fővárosba küldték, ahol most élet-halál között lebeg.

Steiner Gábor sebe is komolylyá vált és maga kérte, hogy Budapestre hozzák őt gyógykezelés céljából. Két ápolót adtak melléje, akikkel Steiner elbeszélgetett a vasuton.

Minduntalan a felesége felől kérdőzködött.

Ugyan meghalt-e a szerencsétlen teremés, vagy föl fog-e épülni — kérdezte a kísérőket.

Ezek azt a felvilágosítást adták, hogy bizony nem sok reményt tűznek az orvosok a felépüléséhez.

A lesújtó válasz hallgatagga tette Steiner, aki azután nem kérdezett és nem is figyelt kísérőire.

Amint a vonat Bél és Ipoly-Szakállos között volt, Steiner megkérte kísérőit, hogy engedjék félreeső helyre. Kiment, de ahelyett, hogy a kívánt helyre menne, — kiugrott nyitott pályán a vonatból és futásnak eredt. Letépte nyakáról a kötést és lihegve iramodott a közeli Ipoly felé. Az ápolók megállították a vonatot, utána futottak, de már nem tudták elérni. Steiner az Ipolyba ugrott és belefulasztotta magát.

Holttestét még nem találták meg.

VÁROSHÁZA.

Városi közgyűlés. A város törvényhatósági bizottsága a havi közgyűlést 26-án, vagy 27-én tartja. Az új szervezeti szabályzatot és a fizetésrendezési tervezetet azonban nem ezen a közgyűlésen, hanem az április hó közepe táján összehívandó rendkívüli közgyűlésen fogják tárgyalni.

Öngyilkos aggastyán.

A nyomorból a halálba.

A gyöngé embert kimerítik a küzdelmek s a mozgásokból a nyugalomba, a halálba vágyik. Az önmagukkal meghasonlott, megtört lelkű emberek végső menedéke.

Ebben kereste boldogulását Földesen egy 73 éves aggastyán, mikor nem volt több ereje felvenni a harcot a kegyetlen étellel. Szegény napszámos ember volt és keserves munkával kereste meg betevő falatját. A nyomor pedig nyomába szegődött s nem birt menekülni a lélekemésztő gondoktól.

Fáradt idegei nem bírták a munkát s ő már örök pihenésre vágyott a sirba. Egy kétségbeesett pillanatban elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Tervét végre is hajtotta; tegnapelőtt felakasztotta magát.

A királyi ügyészség az öngyilkosság okának kiderítése érdekében a nyomozást megindította.

SZÍNHÁZ.

Császár katonái. Ma lesz bemutatója Földes Imre nagytehetségű drámáirónk legújabb művének, „A császár katonái” drámának. E kiváló drámai újdonság a fővárosi közönséget egy csapásra meghódította, mert megrázó drámai jelenetei mindvégig élénken lekötik a figyelmet. A darab egyetlen női szerepét Hahnel Aranka játssza, ezenkívül Ternyey, Szakács, Zilahy, Bérczy, Békés, Tallián stb. vesznek részt a darabban.

A vasárnap délutáni előadás. Holnap, vasárnap délután Than Gyula *Paraszt-hűség* című s nagy sikert aratott népszínművét adják elő. A népszínmű gyors egymásutánban négyszer s mindig telt ház előtt került színre. A holnap délutáni előadás iránt nagy az érdeklődés. Eppen ezért a jegyek már ma reggeltől kezdve válthatók a színházi pénztárnál. Az előadás előtt J. Csáder Irén Zivuska hazafias melodramáját adja elő.

Vasárnap este Than Gyula egyfelvonásos drámája: Debreceni csata kerül előadásra, s utána *Tündérlak magyarokban* népszínművet adják. Az előbbi darab szereplői Csáder, Bérczy stb. Az utóbbi főszereplői Zilahyné, Horváth, Szakács, Szabó Irma, Báltory, Bérczy, Tallián.

Ünnepi előadások az Uranusban. Március 14. és 15-ikére rendkívüli műsort állított össze az Uranus igazgatósága. II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai hamvainak impozáns temetését mutatják be, mely közel 2 évvel ezelőtt a fővárosban, nagy kegyetlenséggel és ünneppel folyt le. E megrázó nagy látványosságot 2 féle eredeti helyszíni fölvetelben ismeretlik meg a közönséggel. E kiváló képet 7 pompás kép előzi meg, melyek mindenike a legérdekesebb tanulságos és részben kitűnően malattató ujdóság. Végül „A három magyar szépség” című, gyönyörű színezett hazafias jellemű és tartalmu képet mutatják be, mely nagy meglepetést és még nagyobb sikert fog aratni. A mai előadást ajánljuk a közönség figyelmébe.

Az Uranus mai, kitűnő, új műsora. 1. Téli élet Oberhoffban. (Sport.) — 2. Segítség a kellő időben. (Dráma.) — 3. Női választó jog. (Bohózat.) — 4. Turisták az Alpokban. (Tanulságos.) — 5. Egy szerelmi dráma. — 6. Ma érkező újdonság. — 7. II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai hamvai temetése. (Kétféle eredeti fölvetel.) — 8. A három magyar szépség. (Gyönyörűen színezett, magyar hazafias fölvetel.) Műsorváltozás fenntartva. Előadások, este 6, 7, 8 és 9 órák. Helyárak, mint rendszeren. Holnap ugyanez, utoljára.

Tavaszi cipő különlegességekben nagy választék.
Kobrack és Michelstädter cipők legolcsóbban kaphatók

Menyasszonyi

nyoszolyolányi és bármily alkalmi csokrok készítését. Sir- és babér koszorúk olcsó árban. Kertek és sirok **Simkovits Sándor** rendezését elvalalom. Állandóan levágott friss virágot tartok

műkertész Széchenyi-kert 15.
Telefon 502. szám. Simkovits.

ELFENBEIN és KLEIN

a nagytőzsde mellett.

FÜSZERÜZLET

Vásárlás könyvre vagy készpénzen.
Minden osomag házhoz lesz szállítva.

MAYER JENŐ

Telefon 145.

CSEMEGE-ÜZLET.

Minden idénynek csemege áru, állan-
dóan frissen kaphatók!

Elkerült szerencsétlenség.

Fegyver a gyermek kezében.

A fegyver sok szerencsétlenségnek, sok váratlan balesetnek volt már okozója. Különösen, ha olyan kezébe kerül, ki cselekedetének okozatát nem látja előre s nem tud számot vetni tetteivel. Azért nem való a fegyver a gyermek kezébe. Egy ilyen visszaélés a fegyver használatával majdnem végzetes szerencsétlenségnek lett okozója.

Mint Nánásról jelenti tudósítónk, ott Veres Antal és Papp Imre nevű 12—13 éves fiúcskák egy flóbert puskával játszadoztak a réten. Lövéldözés közben egyszer Papp Imre társára fogta a fegyvert. A flóbert eldőrdült, Veres Antal azonban szerencsére kikerülte a veszedelmet.

A golyó ugyanis egy palánkba furdott, mely mellett a fiú állott. Veres Antal jelentést tett az esetről a bíróságnak, mely Papp Imre ellen szándékos emberölés kísérletének büntette címén indította meg az eljárást.

UJDONSÁGOK

* **Bírói kinevezések.** A hivatalos lap tegnap érkezett száma nagy örömet okozott a bíróságnál, mert sereg, rég megérdemelt előléptetést közöl. A VII. rangosztályba léptek elő (4800 K fizetés és 840 K lakbér) a debreceni törvényszéknél: Szoboszlai Sándor, Tatay Ferenc, Cziko István, dr. Tóby István, Tóth Aurél és Horváth István törvényszéki bírák; törvényszéki bírákká lettek: dr. Öreg Béla, Bay Ádám, dr. Udényi Nándor, Soltész Endre, Árvay Géza és dr. Strompf Miklós albírók és aljárásbírók, valamint a debreceni ítélőtáblához berendelt Nagy Kálmán derecskei, Babunek Elemér máramaroszi, dr. Debreczeni Barna nagykallói, dr. Markovics Elemér debreceni aljárásbírók, ítélőtáblai tanácsjegyzők; ügyészé lépett elő dr. Thury Endre alügyész. Az előléptetések nagy örömet keltek a bíróságnál.

* **Színészek kabaretja.** Még a mai világban is nagy sikerrel járt az a kabaret, amelyet a színtársulat tagjai, élükön Horváth Kálmánnal tegnap a Bika disztermében rendeztek. A siker nemcsak erkölcsi tekintetben volt fényes, amely a rendezőknek és szereplőknek méltán jutott, hanem anyagi is, a mennyiben az társadalmunk utóbbi időben nemes ideájának, a gyermekkorháznak hozott össze tekintélyes összeget. — A gazdag és díszes műsor bevezetője, Hajnal Arthur zongora-soloja után Tallian László közvetlen egyszerűséggel adta elő Gárdonyi „Huzár a menyországban” c. humoros költeményét. A műsornak kétségkívül egyik legbájosabb számát Fehér Olga éneke képezte, aki a színpadon és hangversenyeken töle megszokott kedvességgel adta elő Rubinstein „A könny” c. műdalát és a kitörő tapsviharra Kalár „Szerelmi varázsa” c. fülbemászó melódiájú keringőjét. Mindkét dalban kitűnően érvényesült a művész hangjának minden üdösége és szépsége. A szűnni nem akaró tapsokra ráadásul az ő utólrhetően művészetével néhány magyar dalt fűtyölt saját zongora-kísérete mellett. Az újdonság ingerével bíró produkciót még nagyobb ováció követte. A nehezen szűnő tap-

sok után a közönséget egy kis vigjáték kacagtatta meg, amelyben Szabó Irma bájos játékával hódította meg hallgatóságát, amely tüntetésszerűleg ünnepelte a művésznőt. Egyes partnernek bizonyult a hallgatag férj szerepében Arkossy Vilmos. Zsigmondi Anna kuplékkal, majd Ligetivel együtt a cake-walke paródiájával aratott tetszésnyilvánítást. A tánccon kívül a változatosságot Graspontner Antal pikkoló-soloja képviselte. Valósággal szenzációja volt a kabaretnek Szabó Irma éneke. Ugyanis a drámák elismert és ünnevelt művésznője magyar dalokkal lépett a közönség elé, amely alig győzött megelégedni a szívből fakadt, szívhez szóló nótákkal. Nagy sikerrel adott elő Mártonfalvyné Tordai Erzsébet néhány szép dalt. Várva-várták Horváth Kálmánt, aki legújabb kabaret-számokat mutatott be — amit felesleges is említeni — nagy hatással. Azonkívül magyar nótával is kedveskedett, amelynek éppen jelen levő szerzőjét, Dóczy Józsefet a kiváló előadóval meleg ünneplésben részesítették. A szinte kifogyhatatlanul gazdag műsor után, melynek záróakkordja „A hipnotizmus” c. szellemes vigjátékot Bérczi Ernő és Báthory Mária adták elő, még pedig általános tetszés mellett, a közönség teljes megelégedéssel távozott.

* **Kuruc dalok tárogatón a kistemplom tornyáról.** Ma este, március 15-ének, a nemzeti újjáébredés nagy napjának előestéjén, a debreceni aranyifjúság két tagja a kistemplom tornyáról tárogatón kurucdalokat fog előadni. Felmennek a torony bástyájára és onnan zognak majd le tárogatón a kurucnóták. A toronyzene este fél hétkor veszi kezdetét és fél óra hosszáig fog tartani.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalom le-sújtó érzetével tudatjuk felejtethetetlen jó nőm, gondos édesanya, hü testvér, sógornő, nagynéni és áldott emlékü jó rokon: néhai Varjas Zsuzsanna polgár Szilágyi Józsefiné asszonynak f. hó 13-án, reggeli 6 órakor, életének 60-ik, boldog házasságának 28-ik évében, 1 heti súlyos szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. hó 15-én, d. u. 3 órakor fognak Török Bálint utca 2-ik számú háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra helyezni, mely végtisztességgel rokonainkat, ösmerőseinket és a n. é. közönséget szomorított szívvel meghívjuk. Debrecen, 1908. március hó 13-án. Békeporaira! Bánatos férje: Polgár Szilágyi József. Gyermekai: Dezső és Zoltán, valamint testvérei, közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Dankó M. utóda, Dankó Béla tem. intézete rendezi. Kossuth utca 15.

* **Nyilatkozat.** Egyik helyi lap tegnapi számában méltatlan támadást intéz a Debreceni Zenekedvelők Köre, e tisztán a kultúra szolgálatában álló derék egyesület ellen. Szomorú jelenség, hogy nálunk mindig akadnak a kulturának kerékkötői, akik mindan közművelődési ügybe politikát és pártszempontokat szeretnének bevinni. Az ilyen egyének, akik a hazafiságot monopólium gyanánt üzik, vetnek vissza nálunk és akasztanak meg minden üdvös akciót. Ez ügyben egyébként a következő nyilatkozatot vettük:

A Debrecen c. lap tegnapi számában „Dr. V.” aláírással cikk jelent meg, mely körünknek március 15-én, este 8 órakor tartandó dalestélyét oly színben tünteti fel, mintha az a város közönségét hazafias ünneplésben zavarná. A nélkül, hogy hirlapi polémiába bocsátkoznánk, a következőket tartjuk szükségesnek kife-

lenten. A március 15-iki hazafias ünnepek sulypontja nappalra esik s így az esti 8 órára kitűzött dalestély senkit, hazafias ünneplésében nem zavarhat. Mi a Svárdström nővérekkel a vasárnapi dalestély idejét illetőleg mintegy 6 héttel előtől bocsátkoztunk tárgyalásokba s nekik csak ez az egy nap állott rendelkezésükre. Tekintettel arra, hogy a hangverseny az esti órára van kitűzve, elfogadtuk ez időpontot, mert nem akartuk tagjainkat egy ilyen ritkán hallható művészi eseménytől megfosztani. Debreceni Zenekedvelők Köre.

* **Mérnökök táncestélye.** A debreceni Mérnök Egylet tagjai folyó hó 24-én a Bika-szálló disztermében szigorúan zártkörű táncestélyt rendeznek. Meghívót a bála nem bocsátanak ki, vendégeket mindamelt szívesen lát a rendezőség, ha megjelenésüket egy pár nappal előbb bejelentik az egyesületnek.

* **A homokkerti ref. olvasó-egylet** március 15-én, este 6 órakor, saját otthonában szavalattal és felolvasással egybekötött hazafias ünnepélyt és társas összejövetelt rendez. Miután ezen ünnepélyre külön meghívó kibocsátva nem lett, ezúton hívjuk meg az egylet tagjait és a t. közönséget. A rendezőség. Műsor: 1. Himnusz. Éneklés az ünneplő közönség. 2. Megnyitó beszéd. Tartja dr. Bacso Dezső, egyleti elnök. 3. Talpra magyar... Szavalja Szilágyi József, egyleti választm. tag. 4. Az 1848 március 15-iki esemény legnagyobb vívmánya. Irta és felolvassa Kövér Gyula, egyleti könyvtárnok. 5. Hazafias költemény. Irta és szavalja Kerékgyártó Ferenc, az egylet választmányi tagja. 6. Emlékbeszéd. Tartja Szász Sámuel egyleti ellenőr. 7. Szózat. Éneklés az ünneplő közönség.

* **Művészek hangversenye.** Jóllehet még egy egész hét választja el Debrecen zenekedvelő közönségét attól, hogy a Dohnányi, Hubay és Popper nagy élvezetet ígérő hangversenyében gyönyörködjenek, máris elhordták a jegyek felét. A zenekedvelő közönség nagyon jól tudja, hogy évtizedeken át nincs olyan alkalom, mint amelyet most nyújt a Szent Erzsébet egylet izlésével és áldozatkészségével, hogy három nagy művészt egyszerre hoz hangversenyezni Debrecenbe. Ezért káposak a jegyek, sőt Szatmárról, Váradról, Miskolcraól táviratban, expresz-levelekben számosan foglalnak le helyeket. Az eddig megváltott jegyekből következőleg — Debrecen előkelő társadalmának fényes képviselője lesz jelen ezen a nem mindennapi hangversenyen.

* **Pályázat bakanosszállítására.** A honvédelmi m. kir. miniszter ur a honvédség 1909. évi bakanosszükségletének a kisiparosok által elkészítendő részére pályázatot hirdet. Kiosztásra kerül 4986 pár. Ajánlatok a kereskedelmi és iparkamarához f. év április hó 15-ig adandók be. Közelebbi feltételek iránt a kamara ad felvilágosítást.

* **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Csatári Mártonné ref. 54 éves, Szöllösi Julianna ref. 18 éves, Luchs Róbert ág. ev. 48 éves, Szilágyi Józsefné ref. 60 éves, Budai Sándorné ref. 41 éves.

* **Rózsa-féle, kistemplom-bazar** helyiségében levő üzletbe női- és leányfelöltők, elegáns kimonák, gallérok, raglanok, és választékban megérkeztek.

KÁVÉ-ÜZLET.

Mindenkor a legfinomabb faj kávék
vannak raktáron.

* **Benczi Gyula zenekaráról.** Két este óta játszik már a Hungária kávéházban Benczi Gyula nyiregyházi orgányprimás zenekara. Mindkét estén zsúfolásig megtöltötte a közönség a kávéházat és nagy élvezettel hallgatta a 16 tagú, rendkívül fegyelmezett zenekar játékát. A jeles zenekar még ma és holnap fog hangversenyt tartani; érdemes meghallgatni.

* **Antalfy József könyvkereskedésében** szép írásu fiu tanulónak fölvetetik.

* **Percol Carola** tánciskolájában a tavaszi tanfolyam f. hó 19-én d. u. 5 órakor kezdődik. Kis gyermekeknek külön kolon. Esti tanfolyam felnőtteknek. Beiratkozni lehet naponta d. u. 2—6-ig Szent Anna-u. 22. sz. alatt. Boszton külön órák minden időben.

* **A hazai Vita-forrás** (Sóskút, Vas megye) minden tekintetben pótolja a hasonló összetételű külföldi ásványos gyógyvizeket, mint például a Bilin, Contrexville, Fachingen, Vichy, Wildungen és még más hasonló források vizeit, a mint arról hírneves orvosainktól és vegyészeinktől bekért véleményezések alapján meg lehet győződni.

* **Ma a Hungária kávéházban** Benczi Gyula és öcsöse Elememér, nyiregyházi hírneves zenekara hangversenyez. Saját termésű borok, hideg buffet. Nagy társaságok részére külön terem áll mindenkor rendelkezésre. — Weichinger Károly.

* **Gummi különlegességek** Györfi Sándor kotszerésnél. Simonffy utca 2. sz.

* **Tánciskola.** Schaf János tánctanító a tavaszi tánctanfolyamát az iparos ifjak részére f. hó 14-én, szombaton; a tanuló ifjak (diák) részére 16-án, hétfőn nyitja meg. Boston órák: hétfőn, szerdán és péntek este 9—10 óráig. Magán órák bármely időben. Vasárnap öszzgyakorlat d. u. 3—4-ig, boston 4—7-ig továbbképző; 8—12-ig iparos colon. Beiratkozásokat elfogad a mai naptól d. e. 8—9 óráig és este 7 órától. Telefon szám: Tánciskola iroda 462. Lakás 459.

* **Pliisirozást és gombkészítést** elvállal saját gépein Kontsek Kornél, női divat áruházában.

* **Virág és tájkép festő minta,** több ezer mintában, igen olcsó árban, esetleg kölcsön is kapható. Legjobb aranytöltő-tollak, valódi angol és solingeni zsebkések nagy választékban Thaisz Arthur papír-nagykereskedésében, a Bika-szálloda mellett.

TÁVIRATOK.

Visszavándorlás Amerikából.

Ruttka, márc. 13. Németország felől nagy tömegekben érkeznek az Amerikából visszavándorlók. Tegnapelőtt 900, tegnap 600 munkás jött át a határon. Oderberg városa tele van hazatérő kivándorlottakkal.

Andrássy és a 48-asok.

Budapest, március 13. A képviselőház folyosóján ma Andrássy Gyula belügyminiszter a 48-as képviselők közzé ment. A függetlenségi képviselők a vigasztalan helyzet okául azt mondták, hogy az a bank-kérdés rendezetlen voltában található. A többségnek főtörekvése, hogy az önálló, nemzeti bankot 1911-re létesítse, mert ha 1911-re nem lesz önálló bank, azt az egész nemzet árulásnak fogja tekinteni.

— Az önálló bank létesítése nem politikai, hanem gazdasági törekvés — felelte Andrássy. Ha ezen már túl volnánk, könnyebb

MÁYER JENŐ

Telefon 145.

volna a helyzetünk. Ferde az a nézet is, hogy a tisztí fizetéseket nemzeti engedmények nélkül nem lehet emelni. Ez nem katonai, hanem szociális kérdés és ha ez nem rendezetnék, 13.000 magyar család fogja megsínyleni. Ezt nem szabad szem elől téveszteni pillanatra sem. Politikai kérdést ebből nem szabad csinálni.

Andrássy beszéde magyarul annyit jelent, hogy májusra meg kell szavazni a tisztí fizetések fel-emelését — nemzeti engedmények nélkül.

Halomra lőtt munkás tömeg.

Valparaíso, márc. 13. Chileben mintegy 5000 munkás bérharccal igyekezett jogokat szerezni magának. A sztrájkolók összeütkezésbe kerültek a kirendelt katonasággal, mely a tömegeből 2500 ember halomra lőtt.

Munkástüntetés Budapesten.

Budapest, március 13. A fővárosban az este nagyarányú tüntetést rendeztek a szociálisták. A tömeg a Népszava szerkesztősége előtt gyülekezett 8 óra tájban. Innen a pártkörök elé vonultak. A Rákóczy ut sarkán levő Ehm-féle vendéglő ablakán belőttek. Két rendőr lövési sebet kapott. Végre 11 óra körül sikerült a rendőrségnek a rendet helyreállítani és a tömeget szétszórni.

Nagy gépkocsiszerencsétlenség.

Turin, március 13. A turin—milanói vasútvonal sínpárja felett elterülő egyik hidon tegnap éjjelkor egy automobil összeütközött a gőzzel hajtott közúti vasut egyik kocsijával és a bennülőekkel együtt lezuhant a pályatestre. Hét egyén, közöttük három nő, életét veszítette, k közöttük egy nő többek között súlyosan megsebesült. A halottak közül felismerték a Pastagnini-testvéreket és egy Ramondelot nevű egyént. A többiek személyazonosságuk nincs megállapítva.

Milano, márc. 13. A turini vasútvonal felett vezető hidon nagy gépkocsiszerencsétlenség történt. — A gépkocsi a szembe jövő társas-kocsival összeütközött és lezuhant a hidról a pályatestre. A gépkocsi utasai közül 4 férfi és 3 nő szörnyet halt, 2 férfi életveszélyesen megsebesült.

Bombarobbanás.

Berlin, márc. 13. Firenzéből sürgönyzik: Livornóban tegnap bombarobbanás történt. A robbanás után a rendőrség behatolt egy ismert anarchista házába, kit a robbanás okozójának tartott. Az anarchista azonban anyja és egy cinkostársa segítségével erélyesen ellentállt, úgy hogy a rendőrségnek nagy erőfeszítésbe került, míg ártalmatlanná tette és hatalmába kerítette őket. Az erre következett házkutatásnál nagymennyiségű robbantó-anyagot találtak, azonkívül iratokat, a melyből kitűnt, hogy az anarchisták több európai államfő ellen, többek közt Vilmos német császár ellen is merényletet terveztek.

Barcelona, márc. 13. A spanyol anarchisták, mióta a király odaérkezett, ismét működni kezdenek. Ma délután ugyanazon a helyen, a hol tegnap bomba robbant, ismét bombát találtak. A bombát páncélkocsiba tették, de szállítás közben felrobbant és összetörte a páncélkocsit. A város több helyén találtak gyanús csomagokat.

TEA-ÜZLET.

Zamatos, erős orosz és kínai teák.
Külön minőségű angol rumok.

Leégett zongoragyár.

Páris, márc. 13. Fontanayban a Gaveux-cég zongoragyára leégett.

Kiderített rablás.

Ruttka, március 13. A rendőrség kiderítette, hogy az 1907. január 13-án, Torino és Moldva közt elkövetett vonatrablást, amelynek áldozata Loowe Sarplta angol nevelőnő lett, Metti Emánuel követte el, aki jelenleg a bergamói fegyház lakója.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Megmozdított létre.** Kleinfeller Emil cégfőnök a létrán állva végezte munkáját az utcán. A gyalogjárón ott haladt el dr. Grosz Sándor ügyvédjelölt, ki a létrába ütdött. A létra eleszszott s Kleinfeller oly szerencsétlenül esett le, hogy lábán 40 napon tul gyógyuló súlyos sérüléseket szenvedett. A bíróság ezért a vádlottat 300 kor. pénzbüntetésre, azonkívül 300 kor. gyógyítási költség és 200 kprona munka mulasztási költség megfizetésére. Grosz Sándor felebezett.

§ **Lopás az ablakon keresztül.** Csete Márton kabai földmives e hó 8-án családjával együtt távozott hazulról. Ez idő alatt egy Hegedüs Károly nevű, Ispások miatt körözött csavargó az udvarba belopózva, egy ablakot sárral bekent és azt benyomta. A támadt résen a szobába hatolt, feltört egy asztalfiókot s abból egy ezüst órát, láncot és 2 koronát ellopott. A csendőrség nyomára jött a lopásnak és a körözött tolvajt beszálította a debreceni kir. törvényszék fogházába. Az eljárást folyamatba tették ellene.

§ **Ellített verekedők.** Idős Egri Gerzson 47 éves szoboszlói földmives és Gerzson nevű 20 éves fia a múlt év október 13-án szóváltásba elegyedtek Varga Károly napszámmossal s azt bottal és favillával kegyetlenül megverték. Ez ügyben tegnap ítélték a bíróság. S az apát 6, a fiut 3 hónapi fogház büntetéssel sújtotta. Az ellítettek fellebbezést jelentettek be.

§ **Gondatlan kocsijavitó.** Kovács Károly kovácssegédnek a helyi vasut igazgatója rendeletére a múlt év október 30-án egy vasuti kocsit kellett kijavítani. A javítási munka végzésével Kovács azt az elővigyázatlanságot követte el, hogy a jelző táblát nem tette ki a sín közé tolatás alatt s így a kocsi alatt dolgozó Trencsányi Kovácssegéd nem figyelhetett a tolatásra s így a kocsi kereke lábát megsértette. A bíróság e miatt Kovács Károlyt 20 korona fő és 10 korona mellék pénzbüntetésre ítélte.

HIREK.

Vonatkisiklás. Makóról táviratozzák: Az aradcsanádi vasutak makói állomásán a Szeged felől betető tehervonat egyik kocsijának rugója eltört, minek következtében négy kocsi kisiklott, mintegy 50 méternyire szétrombolva a sineket s a talpfákat izzó-porrá zúzva. A kisiklott kocsik közül kettő mélyen a földbe furódott. A kár jelentékeny. Emberéletben nem történt baj. A pálya helyrehozásán husz munkás dolgozik.

A visszavándorlók. Ruttkáról jelentik: Az Amerikából való visszavándorlás még egyre tart. Tegnep Oderbergől a kassa-oderbergi vasut két különvonata mintegy 900 vándorlóval érkezett Ruttkára. Ma ismét egy különvonat 600 visszavándorlót hozott. A kassa-oderbergi vonalon alkalmazott vasutasok azt beszélik, hogy Oderberg városa meg van tömve visszavándorlókkal.

AZ ÁRVA.

(Folytatás.)

Bálint korán reggel így juttatta levelét az Eliz kezébe. A cselédleány kész örömmel vállalkozott rá. De hogyisne, mikor a neki olyan kedves koronából egy darabot ugyan, de azt aranyban kapta.

Sietett és óvatos volt, mint ahogy Bálint előírta. Leste, várta Elizt s mikor a szép leány felkelt, lejött a kertbe, hozzá sietett és csak annyit sugott neki.

— Kisasszony, tessék a kis lugasba jönni.

— Miért?

— Van nálam valami, amit át kell adnom.

— Mi az?

— Egy levél.

— Ki küldi?

— Nem tudom. Nekem egy leány adta át.

— Hiszen azt a levelet átvehetem itt is.

— Nem lehet. Nagyon a lelkemre kötötte, hogy olyan helyen adjam át, a hol senki sem láthatja. Már pedig ide lehet látni a nyaraló ablakából. Valaki megláthatná, hogy átadtam ezt a levelet. Pedig a drága kisasszony boldogságáról van szó ebben a levélben is.

Eliz arca kiderült, az érdeklődés kíváncsisággá fejlődött és követte a leányt a lugasba, hogy ott átvegye tőle a levelet, a mely olyan nagy boldogságot ígér neki.

(Folyt. köv.)

ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

Március 13.

Budapesti gabonatőzsde.

10 fillérrel olcsóbb áron elkelt (50 kilónként) 15000 mm. buza.

Rozs, zab változatlan, tengeri 2 fillérrel drágább.

A határidő-üzlet.

A határidőüzlet nyugodt irányzattal nyílt meg, az üzlet folyamán gyengült s az áruk 15-10 fillérrel olcsóbb áron zártak.

A forgalom mérsékelt volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdete	Változás
Buza április 1908	1209	1193-1197
Buza október	992	981-985
Rozs ápr.	1074	1070-1069
Rozs októberre	875	870-869
Zab októberre	—	—
Zab ápr.	789	788-786
Tengeri május 1908	677	671-672

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde üzletlenül folyt le és az árfolyamok alig változtak.

A forgalom szűk keretben mozgott.

NYILTÉR.*

Az építőmesterek szövetségének minden áron harc kell!

A debreceni polgárságnak még bizonyára emlékeztében van az építőmunkások és mesterek közt 1905-ben lezajlott ekkeseredett harc.

A becsülettel dolgozó nép kenyérharcáról volt szó, amely alkalommal a debreceni építőmesterek kizárták az összes munkásaikat, bízva abban, hogy sikerül a munkások becsülettel megérdemelt bérét leredukálni. Ez a harc a legelkeseredettebben folyt 14 hétig, amely idő alatt a város ipara és kereskedelme pangó volt. A hosszú harc után a munkások és mesterek közt kollektív szerződés kötött 3 évre, amely idő alatt a békés munkának az egész város élvezte üdvös hasznát.

A kollektív szerződés ez év április hó elsején jár le, de a szerződés egyik pontja határozottan kimondja, hogy 1908. január hóban tárgyalásba bocsátkozik mindkét fél, hogy amire lejár a szerződés, arra készen legyen az új megállapodás is, hogy békében tovább folyhasson a munka az építő-iparban, amely Debrecen iparosainak tekintélyes részét öleli fel.

A munkások betartva a kollektív szerződést, abban a reményben voltak, hogy sikerül újra békében egy újabb kollektív szerződéssel fenntartani az építő-ipari békét, amelynek alapján Debrecen ipara és kereskedelme lendül fel.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A megindult tárgyalások során azonban kijelentették a mesterek, hogy kollektív szerződést nem kötnek, hanem a „bárca“-rendszert akarják behozni, mert erre őket az építőmesterek országos szövetsége kötelezi.

S mert a „bárca“ az emberi szabadság megsértése és az ipartörvény rendelkezéseivel is ellentétben van, ezért a munkások azt el nem fogadhatják. De nem fogadhatják el azt azért sem, mert a munkás- és munkaadó-testületek egymással szemben egyenlő jogokkal kell, hogy felruházva legyenek, a melynek alapján a két testület között nem az egyéni „kényszer-bárcazával“, hanem a két egyenrangú testület között megkötött kollektív szerződéssel lehet csak a békét biztosítani.

Az építőmestereknek nem kell a béke, nekik minden áron harc kell. A munkások tudomásul vették a harc megüzenését és felveszik a harcot a „bárca“ ellen, mert erre egyéni becsületük kötelezi, mert a „bárca“-nak a háttere nem egyéb, mint a béke helyett a harc provokálása, amely harcban a kisebb ekzsztenciák feltétlen tönkre mennek.

Mi a harcot felvesszük annak idején, amelyet nem a munkások, hanem a mesterek provokálnak.

A debreceni építőmunkások intéző-bizottsága.

Bartha István és Társa

kövező mesterek
Debrecen. Telöky-utca 15. szám.

Udvarok, kocsutak és járdák

kikövezését

kövel vagy téglával jutányosan elvállalják.

Kölcsey kávéházat

uj bérlő kezeli,

ahol legjobban lehet szórakozni.

A tulajdonos.

Nemes ültetni való gyümölcsfák

igen szép fiatal ojtványok dus gyökérrzettel olcsón kaphatók bármily nagy mennyiségben

Farkas műkertésznél

Debrecenben, virágüzlete Piac utca 26. sz. a nagy-tőzsde mellett.

Műkertészeti- és faiskola telepe,

hol a fák megtekinthetők és azonnal kaphatók is: MÁV. főállomás mögött, a Csónakázó-tó mellett, az u. n.: Egylet-kertben. — Telefon 341. sz.

A fajok valódiságáért felelősséget vállalok, mivel a nemesítés saját felügyeletem mellett történik és a faj tiszta valódiságára szigorúan ügyelek.

A rendelést mielőbb kérem, hogy a szállítást kellő időben eszközölhessem. — Vidéki megrendelések azonnal és pontosan teljesíttetnek.

Virágüzletemben csokrok és koszorúk igen jutányos ár mellett szereshetők be. 1024

TAVASZI

női divat újdonságok, angol és francia ruhakelmékben, valamint blouse-kelmékben és BLOUSE-SELYMEKben, fekete és színes napernyők dus választékban, olcsó, szabott áron kaphatók

Szépe Lajos

női divat, vászon, fehérnemű és rövid-áru üzletében,
Kossuth-utca 6. sz.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGYVIZ

Orvosilag ajánlva: huygysavas diathézis, kőszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és húgyhólyagbántalmaknál stb.

Mint üdítő- és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi iroda: Budapest, V., Váci-körút 54. sz.

Főraktár: KÓMLOSSY LAJOS úrnál Debrecen. 949

Kapható: gyógyszertárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

Kerékpár varrógép gramofon

vilamosági
cikkek és
mindennemű
alkatrészek
állandó raktára.

Nagy választék:

lemez újdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémcsztergályozást, zománcolást, nickelezést és az összes szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh műszerészek,
Debrecen, Hatvan-utca 8. szám.

GAZDASÁG

felosztása miatt

eladatnak:

1 drb. 10 és 1 drb. 8 lóerejű

cséplő garnitúra

és különféle egyéb gazdasági gépek, eszközök és felszerelések, ló- és ökörszekerek stb. mind igen jó állapotban. A gépek és szekerek megtekinthetők

Özv. Berger Henrikné tanyáján,

az Apafája mellett, kisebb eszközök és szerszámok a közrak-tárban. Árak és egyéb tudnivalók

Berger Mórnyál,

Széchenyi utca 33.

A tavaszi és nyári idényre körülbelül

Ezer darab férfi-öltönyt

készítettem helybeli legjobb, szervezett iparosok által.

Ezen mintaszerűen hazai és angol szövetekből előállított öltönyök minden darabja a legjobb rendelt ruhával versenyezhet. Felhívom az igen t. közönséget ezeknek megtekintésére.

975

Tisztelettel

Katz Hermann,
Debrecen, Piac-u. 43.

Halmágyi Sámuel

női- és leány-felöltők legnagyobb áruháza
DEBRECEN, Piac-útca a főpostával szemben.

Figyelemre méltó csoportok:

Állandóan dus választék.   Naponta újdonságok.

Abbázia Cirkvenica Lowrana	{ Gallér újdonságok, Pepita- és divat szí- nekekben, csikos- és kockás angol kel- mékéből	8 forinttól.
Pálmay Blaha Fedák	{ Női Costumeok, kabát és alj, szürke, fekete, barna, fekete kockás elegáns kivitel nyak és manschet színes himzéssel díszítve	10 forinttól.
Hársfalva Pöstyén Szilacs Mehadia	{ Angol aljak, szürke-, drapp-, barna- és kék csikos színekben, divatos formák- ban, minden bőség és hoszuságban . .	3 forinttól.
Győr Komárom Sopron Eperjes Kassa	{ Női felöltő újdonságok II. minőség, . . zöldes-, drapp-, barna-, pepita-, szürke- kockás és csikos angol kelmékéből, kü- lönöző divat formákban I. minőség. . .	4 frt. 25-től. 5 forinttól.
Erzsébet Mariska Annuska Magda Boris	{ Pongyolák, kitűnő minőségű, I. rendű, szintartó Toilból, gallérok és csipke- diszek, rózsaszín-, piros-, szürke-, pe- pita-, félgyász- és sok más színben. Szintartósságért kezesség vállalva . . .	5 forinttól.
Vera Helén Bella	{ Pongyola, remek delainból, csipke- és selyem díszítéssel, finom izlésű össze- állítás minden színben	7 frt. 50-től.
Irénye Aranka Micike	{ Gyermekek gallérok csuklyával, sötétkék, piros és sötét, selyemmel díszítve . . .	2 frt. 50-től.

Angol ingblouzok, diszblouzok, selyem és csipke blouzok. Taft kabátok és aljakban állandóan dus választék.

Szolid olcsó árak. Előzékeny kiszolgálás.

Külön mérték osztály.

Mérték utáni rendelések izlésesen a legrövidebb idő alatt készülnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélnem tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg mellékelik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

CSAK A RANUNKEL házban lehet olcsó cipőket és blouzokat vásárolni. 7475

KIADO üzlethelyiség a Sas utca 3. sz. házban jelenleg mézsáros és hentes üzletnek használt bolti helyiség 1908 május 1-től teljes egészében esetleg részben is kiadó. Eltekezheini Kaszanyit zky Endre üzletében. 7458

FRISS tavaszi lipai turó és mézesbélű narancs érkezett Glöck Izidor fűszer és csemegé üzletében Péterfia-u. Telefon 43. 7435

SAJÁT kötetesű harisnyák, nagy választék, olcsó ár. Harisnya fejelés vállalat. Fűtő Dezső előnyomda és kézimunka üzletében Piac-u. 12. 7402

NAGY HARISYA VÁSÁR. divat női-, férfi- és gyermek harisnyákban Márton Gyula üzletében Piac utca 9., Bika szálloda mellett. Új harisnyák kötése és fejelése elfogadtaik. 7347

HAI HAJ Hajfonatok, parókák, hajbetétek, copfok, frizettek jutányosan, mindennemű hajmunkákat készít Bocan Ferenc fodrász, Hatvan utca 2. Kihullott haját veszek. 9409

GYERMEKRUHA varrónő, ki a fővárosban dolgozott, elvállalja a legelegánsabb gyermekruhák, pongyolák és ingblouz készítését. Farkas Bella. Széchenyi utca 25.

HARISNYAKÖTŐ IPAR VÁLLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyás Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

SZARAZ vágott fa 100 klg.-onként házhoz szállítva 1 frt. 40 kr-ért kapható. 1000 klg. vételnél 1 frt. 30 kr. Varga Károly szén és fahaszkodónál Libapiac, Telefon 465. sz. 6976

TENGERI morzsoló gép napi használatra kapható Hernády Pál kereskedő Péterfia 61 7283

VALODI szegedi édes- nemes és rózsapaprika nagy raktár Lindenfeld J. Jenő fűszer és gyarmatáru nagykereskedésében Városház utca 2. Rózsa utca 3. 7240

MAGANDETECTIV ajánkozik a legdiszkréttebb megfigyelésekre és nyomozásokra. Megbízhatóságáról kezeskedve. Kráner József, Iskola utca 4. 6383

EGY egyhónapos gyerek szoptatni kiadó, olyan anyához, kinek szintén egyhónapos gyermeke van. 7480

Kereslet.

KET ügyes varrónő felvétetik Péterfia 18. hátnál az udvarban. 7476

A DÖRRE cukrászdában egy tanuló felvétetik.

MŰSZERESZ azonnal felvétetik, Pollák Samu Debrecen, Piac utca 43. 7474

EGY jó családból való fiu tanulónak felvétetik Fegyvári János fűszer üzletébe. 7445

HAZMESTER ápril hó 1-től keresetetik. Cim a kiadóba. 7437

KEPZETT varrónők derekak készítéséhez felvétetnek. Molnár Ferenc Zádor utóda műtermében. 7284

EGY ügyes fiatal fűszerkereskedő segéd azonnali alkalmazást nyerhet Grósz Lőrinc fűszer és csemegé üzletében Debrecen Mester utca 45. szám. 7478

Eladás.

A BIHARI TELEPEN 6000 négyszögöl kitűnő házhelyeknek való parcellázva, nagyobb-kisebb részekben előnyös feltételekkel sürgősen eladó, építkezésre nagyon alkalmas, értekezni lehet ugyanott, tulajdonos Keresztesy János 7470

EGY hat lóerejű benzín motor gaznitura eladó cim a kiadóba 7467

15 köbös onodói föld a Kádár dűlőben tanyával eladó. Tulajdonossal értekezhetni Kossuth-utca 54. 7430

ÉPÍTETŐK figyelmébe! Jókai utca 9. számú óriási telek egészben vagy három házhelynek elosztva eladó. Tulajdonos lakása Kossuth-utca 54. 7430

EGY fényezett modern hálószoba butor igen szép tolettével eladó ára 1600 korona Darabos utca 17. Kovács Gyula műasztalosnál 7294

ELADO ház a nagy templom közelébe. Építkezésre igen alkalmas, két utcára nyílik. Cim a kiadóban. 7294

Alkalmi példányok újonnan Harmathynál Fűvészkert-utca 14.

Magy. nemz. tört. 1-10 köt. 80.-	most 40.-	ft.
Platen, Ujgyógymód 1-2 köt. 14.-	"	5.-
Faublus lovag 1-4 " 16.-	"	7.-
Séchényi kel. utaz. 1 " 12.-	"	6.-
Eötvös. Nővérek 1 " 3.50	"	2.50
Eötvös, Karthausi 1 " 3.50	"	2.50
Jászi, Művészet és erk. 1 " 4.-	"	2.-
Perkins Nőgazd. helyz. 1 " 4.-	"	2.-
Somló, Állami beav. 1 " 3.-	"	1.50
Schack, Magy. keresk. 1 " 10.-	"	5.-
Heine, Dalok könyve 1 " 6.-	"	3.-
Jókai, Magyar nábob 1 " 9.-	"	4.-
Tóth Kálm. Költ. 1-2 " 8.-	"	5.-

Aki **olcsón akar vásárolni,** keresse fel most az **Ott Károly** utóda üzletét **Kossuth-u. városháza alatt**

Csipkék, szalagok, női-pipere és bé-lésárúk. Ruhadíszek, kézimunka kel-lékek, férfi ingek és nyakkendők, vi-rágok, divánpárnák, alsószyoknyák, ha-risnyák és szabókellékek

Rendkívül olcsó leszállított árak mellett. **Ott Károly u.**

MÉZ.

"A hajdumegyeyi méhészet egylet" megbízott elárúsítójánál **Deutsch Lajos,** fűszerkereskedőnél **Piac utca 38. szám** **1 kilogramm 1 kor. 20 fillér.**

A debreceni Szőlő- és Bortermelő Szövetkezet Borárjegyzéke.

Kadarka 1 liter	56 fill.
Asztali veres 1 liter	64 "
Asztali Siller 1 liter	70 "
Ezerjő 1 liter	80 "
Rizling 1 liter	84 "
Pecsenye bor 1 liter	92 "
Tramini 1 liter	1.20 "
Chateau 1/2 liter	1.10 "
Vörös asszu 1/2 liter	1.10 "
Fehér asszu 1/2 liter	2.00 "

Literes füvegekre betét 16 fillér.
11 literes korsókban külön árak.
Hordószámra 50 lit. felül külön árak.
Árusítás egyedül:
VÁRAY JÓZSEF
fűszer- csemegé- és borkereskedésében 1011
Debrecen, Piac-utca, városi bérpalota.

Donogán és Somossy
Debrecen, Kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat gyönyörű **ujdonságai.**
ruha-szövetek,
blouz-kelmék, selymek, voile de laine
!Óriási választék!

Veder, kupák
és dézsákat fenyőfából,
vasalva szállít
Sternbach, Tiszolcz.

Ha irodájában
nyomtatványra, üzletikönyvre vagy bármire van
szüksége, hívja telefonon
106. számot.
MIHÁLY mindent jól és
olcsón szállít.
Debrecen, Főtér 30.

Eladó temetkezési vállalat.
Fa- és ércoporsók, szemfede-
lek és minden e szakmába vá-
gó cikkek valamint diszes köny-
nyü fedeles gyászkocsi összes
felszerelésekkel olcsó árért el-
adó. Cim:
Sászló Menyhért, Kajdu-Szoboszlón.

Tavaszi nőidivat ujdonságok

Sima- és mintázott női kosztüm
és divatkelmekből
gyönyörű választékot tartunk.
Angol- és francia blouz szövetek
a legújabb kivitelben.
Divat blouz selymek,
a legelőkelőbb beszerzési forrásokból.
Fekete- és színes napernyők
remek választékban.
Állandó nagy raktár
fekete gyász-kelmékből.
Szabó Lajos Fiai vászon, divat és
szőnyeg-áruháza
Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.